

1-1-1977

บทสัมภาษณ์ : เกษีชกร ย่วน เจริญพานิช

บุญยงค์ ตันติสิระ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjps>

Part of the [Pharmacology Commons](#)

Recommended Citation

ตันติสิระ, บุญยงค์ (1977) "บทสัมภาษณ์ : เกษีชกร ย่วน เจริญพานิช," *The Thai Journal of Pharmaceutical Sciences*: Vol. 2: Iss. 4, Article 9.

DOI: <https://doi.org/10.56808/3027-7922.1817>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjps/vol2/iss4/9>

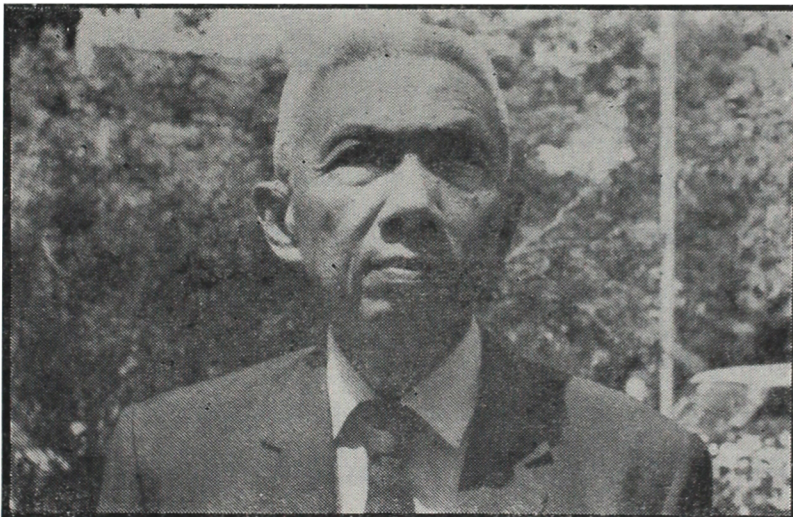
This Interview is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Pharmaceutical Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

บทสัมภาษณ์

INTERVIEW

เนื่องในโอกาสครบรอบ 60 ปี แห่งการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สภา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ ให้เภสัชกร บัณฑิต เจริญพานิช ได้รับพระราชทาน
ปริญญาดุษฎีศาสตรดุษฎีบัณฑิต ในประเภททั่วไป-นิสิตเก่าที่มีผลงานดีเด่น

เภสัชกร บัณฑิต เจริญพานิช

ในวงการวิชาชีพเภสัชกรรม เภสัชกร
บัณฑิต เจริญพานิช นับได้ว่าเป็นเภสัชกรอาวุโส
ท่านหนึ่ง ที่ได้บุกเบิก และสร้างความเจริญ

ให้แก่วิชาชีพเป็นอย่างสูง ไทยเภสัชสารได้รับความ
ความกรุณาจากท่านได้ถ่ายทอดประวัติความ
เป็นมา ตั้งแต่ต้นตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ

ในด้านการทำงาน การบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม จนประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต คือการได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานปริญญาเกสัชศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต ในประเภททั่วไป-นิสิตเก่าที่มีผลงานดีเด่นให้แก่ท่าน เมื่อท่านอายุได้ 69 ปีพอดี

ประวัติ และ การศึกษา

เกสัชกรบัววน เจริญพานิช เกิดเมื่อเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2451 การศึกษาในวัยเริ่มต้น ได้เริ่มศึกษาที่โรงเรียนสวนกุหลาบ และโรงเรียนเทพศิรินทร์

เมื่ออายุได้ 17 ปี คือเมื่อปี พ.ศ. 2468 ได้เข้าเรียนแพทยปริญญา ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งขณะนั้นยังเป็นหน่วยเล็ก ๆ อยู่ แรงจูงใจที่ทำให้ท่านเริ่มต้นการศึกษาด้านเภสัชกรรม ก็คือในตอนที่ท่านยังเป็นเด็ก พี่ชายไม่สบายอยู่เสมอ เมื่อนายแพทย์สั่งยามาท่านเองจะทำหน้าที่เป็นผู้ไปซื้อยาเป็นประจำ ซึ่งตอนนั้นร้านขายยาส่วนใหญ่ในไทย เกสัชกรจะเป็นพวกชาวต่างประเทศ ท่านเกิดความคิด และเกิดสนุกคิดว่าถ้าได้เรียนคงจะดี การเรียนของท่านในโรงเรียนแพทยปริญญาในสมัยนั้น ท่านได้เล่าให้ฟังว่า สนุกและเรียนไม่มากนัก โดยมีหลักสูตรเพียง 3 ปี ในสองปีแรกจะเรียนร่วมกับพวกอักษรศาสตร์ และ

วิทยาศาสตร์ และในปีที่สาม (สุดท้าย) จะเรียนร่วมกับพวกแพทยศาสตร์ เมื่อท่านเรียนจบในสมัยนั้น ท่านจึงได้รับประกาศนียบัตรแพทยปริญญา

ประวัติการทำงาน

เมื่อท่านได้ประกาศนียบัตรแพทยปริญญามาแล้ว ท่านได้ทำการค้าขายส่วนตัวทำไปเรื่อย ๆ เพราะสมัยนั้นหางานทำได้ยาก ท่านได้เริ่มทำงานครั้งแรกที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ที่โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ของสภาอากาศไทย หลังจากนั้นได้ไปเป็นทหารเสี่ย 2 ปี แล้วไปทำงานอยู่ที่ห้างขายยาอังกฤษตรงอยู่ 6 ปี

ภายหลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้ไปทำงานกับ ดร. ทิว ลพานุกรม ร่วมกับอาจารย์เกลียว บุนนาค เพื่อเริ่มการก่อตั้งกรมวิทยาศาสตร์ (ของกระทรวงอุตสาหกรรมในปัจจุบัน)

ในปี พ.ศ. 2480-2481 ท่านได้เริ่มงานบุกเบิกงานสำคัญชิ้นหนึ่ง คือเริ่มงานการก่อตั้งองค์การเภสัชกรรมในปัจจุบัน ในการเริ่มแรกของการก่อตั้งองค์การเภสัชกรรม ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้เริ่มงานมาตั้งแต่ต้นด้วยทุนที่ได้รับการสนับสนุนมาเพียง 500,000 บาท ตั้งแต่การเริ่มหาที่ ซึ่งในขั้นต้นตั้งใจกันว่า จะก่อสร้างกันที่ที่หอสมุดแห่งชาติในปัจจุบัน แต่

ด้วยเหตุผลบางประการ จึงได้มาได้ที่ที่เป็น
องค์การเภสัชกรรมในปัจจุบัน

โรงงานขององค์การเภสัชกรรมในสมัยแรก
ได้ถูกสร้างเสร็จ เมื่อปี 2484 ท่านร่วมกับ
เภสัชกรอีก 5 คน ได้เริ่มงานกันอย่างจริงจัง
โดยทำเฉพาะงานวิเคราะห์, วิจัย และช่วยงาน
ของกรมวิทยาศาสตร์เท่านั้น

ต่อมาเริ่มมีการผลิตยาบ้าง เช่น ยาเม็ด
ยาสะกัด ยาประเภททิงเจอร์ ส่วนงานวิจัยก็
ทำการวิจัยพวกสมุนไพรเป็นส่วนใหญ่ องค์การ
เภสัชกรรมในสมัยก่อน มีสวนสมุนไพร
ปลูกอยู่ภายในบริเวณด้วย การทำงานของท่าน
กับเพื่อนร่วมงาน (ร.ท. จำนงค์ ผสมทอง
เภสัชกรวิเชียร ม่วงน้อยเจริญ) ต้องทำทุกอย่าง
ตั้งแต่ผลิต ส่งของ แม้กระทั่งการเก็บเงิน
การงานของท่านก้าวหน้าไปได้ด้วยดี ถึงแม้
บางครั้งจะมีอุปสรรคบ้าง แต่ผู้บังคับบัญชาซึ่ง
เป็นนายท่านสมัยนั้นก็ให้ความกรุณาในตัว
ท่านช่วยแก้ไขอุปสรรคให้ผ่านนั้นไปได้ด้วยดี

ในเดือนธันวาคม 2484 ดร. ต้ว ได้
ถึงแก่กรรม งานในองค์การเภสัชกรรมเริ่ม
ชะงัก เพราะขาดผู้อยู่ดัมภ์ ตัวท่านเองได้ถูก
ต้นสังกัดคือกรมอุตสาหกรรม ส่งไปทำงาน
ที่บริษัทเฟรเซอร์ แอน นิฟ ซึ่งผลิตน้ำอัดลม
และที่ทำงานแห่งนี้เอง ด้วยความรู้ความ

สามารถและการเป็นผู้มีความกตริเริ่มของท่าน
นั่นเอง ท่านได้คิดค้นการผลิตแก๊ส CO₂ ที่มี
คุณภาพดีใช้ในการผลิตน้ำอัดลม แทนที่จะ
จะต้องสั่งมาจากต่างประเทศ ส่วนในเรื่องของ
Essence ซึ่งใช้ในการแต่งกลิ่น ท่านก็พยายาม
คิดค้นวิธีผลิต และใช้วัตถุดิบที่หาได้ในประ-
เทศทั้งสิ้น

ในปี พ.ศ. 2485 เกิดเหตุการณ์ยุ่งยาก
ในการยุบแผนกที่ท่านสังกัด จากกระทรวง
อุตสาหกรรมโอน ไปอยู่กระทรวงสาธารณสุข
จึงขอลาออกจากราชการ จนกระทั่งในปี พ.ศ.
2490 ท่านจึงเริ่มงานใหม่อีกครั้ง โดยไปอยู่ที่
โรงงานทำน้ำตาลที่จังหวัดลำปาง สังกัดใน
แผนกน้ำตาลเคมี ด้วยความมานะพยายาม ซื่อ
ตรง และเป็นคนช่างสังเกต ท่านได้พยายาม
ศึกษา ข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยใช้หลักและเหตุ
ผลทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้ผลของการวิเคราะห์
มาพิจารณาหาข้อผิดพลาดต่าง ๆ จนเกิด
ความชำนาญ จนกระทั่งในปีที่ 3 ของการทำ
งานที่โรงงานน้ำตาล ท่านสามารถเพิ่มผลผลิต
การผลิตน้ำตาล จาก 65-66 กก. ต่อ 1 ตันต้น
อ้อย ให้เป็นได้ถึง 75 กก. ต่อ 1 ตันต้นอ้อย
จนในที่สุดท่านสามารถเพิ่มผลผลิตได้ถึง 105
กก. ต่อตัน จึงนับได้ว่าท่านเป็นผู้ชำนาญใน
การผลิตน้ำตาลท่านหนึ่งในปัจจุบัน ท่านได้

งานที่โรงงานน้ำตาลที่ลำปางนานถึง 11 ปี เกิดความเบื่อหน่าย จึงขอย้ายเข้ากรุงเทพ โดยไปช่วยกองทุนสงเคราะห์การผลิตน้ำตาล โดยการตั้งห้องทดลองเป็นที่ปรึกษา ของโรงงานน้ำตาล ทำได้ 4 ปี หน่วยงานถูกยุบอีก ซึ่งขณะนั้นอายุ 59 ปี ท่านเห็นว่าเกือบเกษียณอายุอยู่แล้ว จึงลาออกจากราชการ

ชีวิตในบั้นปลาย

ในปัจจุบัน ท่านได้ใช้ชีวิตของท่านด้วยความสุขกับครอบครัว โดยการเปิดร้านขายผ้าไหม ชื่อ สิริไหมไทย กับภรรยาเป็นงานซึ่งหาความสุขไปกับชีวิตในบั้นปลาย ท่านยังมีสายเลือดเป็นเกสซ์กรอยู่อีก 1 คนคือ เกสซ์กร ประศาสน์ เจริญพานิช

หลักการงานของท่าน

ท่านได้ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อรุ่นหลังในการทำงานไว้ว่า ให้ติดตามงาน สังเกต สนุกกับงาน และคิดหาเหตุและผลอยู่เสมอในการทำงาน

ต่อความรู้สึกที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ

ดีใจและปลื้มใจที่สุดในชีวิต เพราะเป็นเครื่องพิสูจน์คำสอนของศาสนาของพระพุทธเจ้าที่ว่า ถ้าทำดี ย่อมได้ดี

คำฝาก

“ขอให้พวกเราจงช่วยกันทำงานเพื่อพวกเรา และเพื่อตัวเราเองด้วยความตั้งใจ สนุกกับงาน อย่าคิดไปถึงผลตอบแทนให้มาก เพราะการทำดีย่อมได้ดี ถึงแม้ว่าเมื่อไรจะได้รับก็ไม่รู้ก็ตาม อย่าตกใจ การได้ดีย่อมจะมาจาก” ให้ใช้ความสังเกตและคิดเปรียบเทียบให้มาก”

เกียรติประวัติ

1. ประกาศนียบัตรแพทย์ปริญญา
2. เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 ตรีตาราภรณ์มงกุฎไทย
 ตรีตาราภรณ์ช้างเผือก
 เกสซ์ศาสตร์คุณูปบัณฑิต

สัมภาษณ์และเรียบเรียงโดย

บุญยงค์ ตันตีสิริระ
ชำนาญ ภัทรพานิช
สมเกียรติ รุจิรวัดน์